

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Okrajni zastop šentlenarški.

Volitve za okrajni zastop so končane. Zmagala je res častno stranka katoliško-narodnih kmetov, ki je dosedaj vodila okrajni zastop. Izid volitev v veleposestvu je že znan. Takega pritiska od nasprotne stranke ne pomni nihče. Prijatelji nekdanjega vsemogočnega lenarškega tatu Mravljaka in ptujskega „Štajerca“ so napeli vse moči, da bi zmagali. Mislili so, da bo šlo tako, kakor lani v Ptuj. Pa zmotili so se. Naši veleposestniki so stali kakor skala.

Na dan volitve je bila tukaj zbrana cela vrsta nasprotnih agitatorjev, a skoraj nobeden ni imel volilne pravice. Mogočno se je šopiril pred volilnim lokalom trojiški otrobar, moker in žemljar ter veleposestnik „Štajerčev“, ki jih ima 60 naročenih na svoj naslov, po imenu Schütz. Prav mu je zasolil eden naših: Ti ostani pri svojih otrobih, nas pa pusti pri miru! Schützu je bil pomočnik trojiški Kramer. Od Sv. Barbare sta kot agitatorja posebno razgrajala mesar Markuš in Štandekar iz Jablane, ki z Mesarecom Petrom mesari posestva pa sicer ni veleposestnik. Tem so čvrsto pomagali Lenarčani. Nastala je strastna gonja. Nasprotniki so hoteli ker prisiliti naše, da volijo z njimi. Kar trgali so se za vrlega veleposestnika Fr. Štubarja iz Velike Zimice, češ, ta mora biti naš, pa ni šlo. Neustrašni jurjevški veleposestnik Fr. Krajnc in tovariš Šuman sta jih z drugimi vred kmalu ukrotila. Kako gotovo so računili na zmago, priča izrek nekoga posebno olikanega Lenarčana Pabsta, ki je rekel: 65 listkov smo razdelili, zmaga je naša!

Nasprotniki so se zbirali pri Sarnicu. Tje sta priromala tudi trojiška „veleposestnika“

posebne ljubezni do slovenskega denarja, Golob in Kirbiš. Tudi nekateri naši možje so pogledali tjekaj. Veselega obraza je prihitel nasproti župan Sedminek jih pozdravljat in vsakega še je potrkal po rami, češ, že prav, da ste z nami. Golob in Kirbiš sta se pa sladko smejala v pozdrav. Pa veselja niso dolgo oživali, naši so jo kmalu odkurili, saj so le hoteli pogledati, koliko ptičkov je v nasprotni kobači.

Vse, kar količjak nemčurško čuti po okraju, vse je agitiralo za Štajerčijance, tudi davkar Stühler in nadučitelj Mohor in seveda kaj strastno zdravnik dr. Beneš, ki so menda vsi rojeni v nemškem rajhu. Pri Sv. Trojici in pri Sv. Lenartu so bili že možnarji pripravljani, da bi daleč na okrog naznanjali zmago nemškutarjev, trojiški Golob kot bodoči okrajni načelnik pa je že par dni ves vesel, kakor se pravi, v „fraku“ „španceiral“ po trojiškem trgu, češ, mi smo mi!

Volitvena bitka se prične in kmalu konča. Na obrazih naših mož je videti izredno veselje, nasprotniki pa so kakor poparjeni. Končno se razglasi izid: naši po 72—74 glasov, nasprotni pa komaj 20—32 glasov, torej 40 glasov večine. To je častno, to je slavna zmaga! Kako veseli so je bili naši veleposestniki! Kmetje smo danes zmagali, ker smo bili edini. Kmetje bomo vladali v okraju, ne pa „kmet“-Golob ali „kmet“-Sedminek. Naša zmagovita četa se je veselila krasnega uspeha pri Poliču, nasprotniki pa se se na silo smejali pri Sarnicu. Golob in Kirbiš sta svoj „gšeft“ kmalu opravila, „trinkgeldov“ ni bilo nič, ker ni bilo zmage in sta jo potrtega srca pobrisala na trojiški breg. Schütz pa je ves pobit naznanil Trojičanom: zgubili smo! Nekaj dni pred volitvami je bilo toliko letanja po obeh trgih, sedaj pa je naenkrat zavlada smrtina tišina,

katera je povedala dovolj: Padli smo tako, da nikdar več ne bomo mogli vstati! Mi pa smo zaslepljenecem, ki bi lahko v miru in edinstvi ter ljubezni živeli kot sami rojeni Slovenci s slovenskimi kmeti v okraju, klicali: Na tleh leže nemčurstva stebri stari! Živijo! „Terjavi“ slovenski kmetje, kakor nas nazivate tržani, vam ne bomo plačevali kanalov, ne dolžnih cest, vam ne bomo več nosili denarja, iz nas se ne boste več norčevali, to lahko storite s svojimi praznimi mošnjami in okradenimi kasami, pa ne z nami. Mi poznamo sedaj svojo moč, smo dovolj izobraženi in bomo do skrajnega porabili svojo moč in brezobzirno nastopali proti vsakemu, ki tepta naše verske, narodne in kmečke pravice ter smeši naš narod in naš slovenski jezik!

Politični ogled.

Na Kranjskem je katoliško-narodna stranka zadnjo soboto in nedeljo priredila 16 shodov, na katerih se je govorilo o splošni, enaki in neposredni volilni pravici. Vodja stranke dr. Šušteršič je govoril v ljubljanskem Mestnem domu. Liberalci so se poskrili kakor ščurki v svoje luknje. S splošno volilno pravico bodo pridobili v državi kmetje in Slovani, ker so po številu največji.

Ministrski predsednik Gauč ne bo odstopil, kakor so poročali nekateri listi. Če državni zbor ne bo hotel delati, ga bo Gauč še letos razpustil ter sam vodil nove volitve.

Na Ruskem ne morejo več priti do popolnega miru. Vedno so kje stavke, prepiri in tepeži. Sedaj pretijo železnični delavci, da bodo ustavili delo po celi državi. Ljudstvo je pač

LISTEK.

Na vseh vernih dan.

Drago Plevce.

Tako tiho in mirno je bilo tisti popoldan, kot bi bile izumrle vse hiše po vrsti do Breznikove koče. Molčala je vas, kot bi mislila globoke, resne misli in nihče je ne upa motiti. Kaj neki misli, da je njeno lice tako resno danes, skoro otožno. Moj Bog, vernih duš dan je. Nihče v vasi ne izpregovori besede rad na ta dan, vsak ima mislij dovolj, in te misli vsak v svojem sre in jih ne razkriva drugim. Ne gre nikamor, ostane doma, ne dela mnogo, če že prične delo, neha zopet, ker ga motijo misli. Ne more delati danes.

Tako je v naši vasi na ta dan.

Pri Mohorovih so bili vsi doma tisti popoldan. Ded je sedel zunaj pod javorom in vezel brezovko. Z drevesa je padel od časa do časa list, rožnorudec ali rumen; sukal se je po zraku in potem rahlo priletel na tla, na brezove šibe, ki si jih je pripravil ded. In vezl je ded in vezal, pa ni držalo. Zbral si je šibe, potem pa je postal sredi dela in se zamislil, vezal dalje in se zopet zamislil in beka mu je smuknila iz rok.

Mislil je nekaj ded in ni šlo delo od rok.

„Toliko metelj sem že zvezal, ta pa me ne uboga. Da mi ne gre iz glave...“ In ded je pobral šibe, ki so mu razletele in zopet jih je vezal in mislil dalje.

„Eno leto, ... kratko je bilo. Včeraj je bilo to in ne lani. To je bilo veselje takrat pri hramu, ko smo ga dobili. Tako droben je bil in nežen ter bel in nič se ni jokalo. Moj Bog, ta otrok... Za Tončka so ga krstili. Naj bo po dedu Toni, je rekel on, njej je bilo tudi prav. In bil je Tonček. Tako priden je bil kot še noben otrok, kar jih pomnim v našem rodu. „Dedec“, je klical in stegoval roki po meni. Vzel sem ga v naročje ali posadil na koleno. Ko je začel govoriti, sem ga naučil:

Sveti Jožef,
Stari možek,
Z brado giblje,
Z nogo ziblje
Dete Jezusa.

In tako lepo je znal to povedati. Vsakemu je ponovil to rad, in če si ga vprašal, kdo te je naučil tega, je rekel: „dedec“. Mi je res ostalo to ime. On je rekel tako, ko še ni znal govoriti, in potem so rekali vsi tako.

Na večer je prišel vedno k meni na klop in vprašal kaj ali povedal kaj novega.

„Dedec, na novih grabljah že manjka en zob.“

„Dedec, zakaj je Minka danes jokala?“ Minka je bila sestra, mnogo starejša od njega. „Hudo je jokala in vprašal sem jo, če jo kaj boli. Pa ni hotela povedati. Dedec, veste vi, zakaj?“ „Ne vem, Tonček!“ „Slišiš, Tonček, Avemarijo zvoni, bova molila.“ In molila sva skupaj in molil je z menoj mali Tonček otroški in srčno.

„Dedec“, je vprašal hitro po Amenu, „mežnarjev Cene bo gotovo prišel v nebesa, ker zvoni vsak večer Avemarijo.“ „Pride, pride, pa tudi tisti pridejo, ki samo molijo Avemarijo. Le pridno molite!“

Same otroške, nedolžne misli so se rodile v tej glavi, in vsako je moral povedati in najrajši jo je dovedal meni. Menda je že čutil in videl, da ga imam najrajši.

„Dedec, glejte, toliko zvezd! Kaj pomenijo te zvezde?“

„Tonček, veš, to so angelji božji. Vsak angelj ima na glavi zlato zvezdo, bliščečo, svetlo, in na večer pridejo angelji na nebo in gledajo doli na zemljo. Gledajo, kaj delajo ljudje in vse povedo Bogu.“

„Dedec, zdaj je padla zvezda z neba. Kam je padla?“

„Angelj je priplaval na zemljo. Tam je nekdo umrl, veš, in njegovo dušo bo angelj nesel Bogu.“

„Po vsako dušo pride angelj?“

s sedanjim načinom vladanja nezadovoljno, ker nima nobenih pravic, ampak same dolžnosti.

V vseh deželnih zborih, ki sedaj zborujejo, so bili na dnevnem redu predlogi za splošno, enako in neposredno volilno pravico. Tudi v deželnem zboru štajerskem so se posvetovali o tem in se je stvar odkazala v nadaljno pretresavanje odsekov.

Dopisi.

Rošpah pri Mariboru. (Kako lažejo Nemci!) Jedna zadnjih številčk lažjive „Marburgarce“, katera ob vsaki najmanjši priliki na najnesramnejši način napada naše slovensko ljudstvo, je prinesla neko laž od nas. Čeravno se mi ne zdi vredno, baviti se stem, vendar hočem resnici na ljubo povedati, kako se je to v resnici dogodilo. Kakor je znano, vršila se je jedno zadnjih nedelj gostija. Svateci so obiskali Pulkartovo gostilno, kjer so imeli ples in prosto zabavo. Bilo pa je tudi navzočih nekaj gostov, ki se radi zbirajo v tej gostilni, ker vedo, da se toči pošteno domače vino. Nastal je med njimi mali prepir, katerega pa je gostilničarka sama pomirila takoj, da je bil potem popolnoma mir celo noč.

Toda čujte, ljudje božji, kaj pravi sedaj „Mariboržanka“ v svojih umazanih predalih o tej gostiji. Pravi, da se je vršil pravi divji boj, da so mize, stoli, sodčki s pivom in steklenice z vinom kar po zraku letele.

Na tak način z najpodlejšimi lažmi brez vsega vzroka napada nas mirne Slovence. V tem si ti, prismojeni dopisunček umazane „Mariboržanke“, jasno pokazal, da si s svojo kulturo in prismojeno neumnostjo in lažjo prišel do vrhunca. Na najbolj lažjivi način napada faute ter pravi, da jih je prišlo iz Zgr. Kungote čez 40, kateri so potem družbo svatev razpodeli, jedila po tleh pometali, nekaj pojedli, drugo pa z nogami poteptali.

Takšne grde laži mora prinesiti le „Mariboržanka“, kateri je vsaka laž dobra, kadar hoče blatiti Slovence.

Resnica je torej, da ni bilo nikogar od Zgoranje Kungote, da je bil razven malega prepira popolnoma mir. V pravi luči si se pač pokazal, ti bedasti dopisunček umazane „Marburgarce“, v tvoji neumni buči ne mora biti vse v redu, tvoja kolesca so se že davno polomila, drugače bi ne pisal takšne oslarije in neresnice, o kateri nobeden od navzočih ne ve povedati. Če ne veš res ničesar drugega, kakor pred svetom z največjo lažjo napadati naše slovensko ljudstvo, povem ti, da je takšnega

počenanja celo sram vsakega poštenega Nemca. Le kakšnemu prismojenemu, zabitemu odpadniku od vere in narodnosti se kaj takšnega dopade!

Iz Slovenjgradca. (Razno.) Glavna skupščina tukajšnje skupne obrtne zadruga, katera je bila dosedaj v posilinemških rokah, letos ni dovršila njej po pravilih in dnevnemu redu določene naloge. Bila je posebno od slovenskih obrtnikov močna udeležba. Skupščina dne 15. t. m. se je vršila jako burno, ter je bila slednjič brez dovršenega sklepanja končana. Glavni povod tako hitrega sklepa glavne skupščine pa je bila obrtna izobraževalna šola, katera bi se naj tukaj ustanovila.

Slovenski obrtniki se seveda napredku ne ustavljajo, a šola mora biti res koristno izobraževališče, ne pa za Slovence naravnost škodljivo shajališče. Šola pa, katero so mislili ustanoviti tukajšnji Nemci na čelu jim znani Fuhsov Janez kot združni predstojnik, bi naj bila vpeljana popolnoma v nemčurskem duhu, tako da bi slovenski obrtnik imel le toliko od nje, da bi smel za njo s težko prisluženimi groši plačevati. Pa prispevki niso niti majhni! Treba bi bilo, kolikor je Fuhsov Janez v blaženi nemščini vedel povedati, celih 1800 K na leto!

Za tukajšne nemške učitelje bi morda tudi nekaj postranskega zasluška odpadlo, so mislili tukajšnji posilinemci, ko so napravili račun brez krčmarja.

Kakor je bilo pričakovati, je prišlo pri skupščini do najostrejših sporekev. Predstojništvo si je moralo pustiti celo reči, da mu niti združna pravila niso znana! Slovenski obrtniki so odločno zahtevali, da se mora v slovenskem jeziku zborovati. V zadovoljnost navzočih slovenskih obrtnikov je nemško združno vodstvo, ker si proti slovenski večini ni moglo drugače pomagati, odstopilo. Drugi Nemci in nemčurji so na to tudi pometali „puške v koruzo“ in s tem je bila šolska zadeva za tokrat končana. Pričakujemo, da bo okrajno glavarstvo kar najhitreje postavilo novo združno vodstvo, ki bo spretneje kot dosedanje.

Dne 15. t. m. se je vršila v prostorih Narodnega doma v prid revnih šolskih otrok iz Šmartna pri Slovenjgradcu tombola. Navzočega je bilo mnogo zavednega ljudstva iz Šmartnega, Pameč, Podgorja, Legna, Šmiklavža itd. in tudi dobitki so bili izborni. Odmore so izpolnili šmarski in tukajšnji čitalniški pevci. Obžalovanja vredno je le, da so Starotržani, ki so drugače zavedni in v narodnem oziru jako pridni, tokrat izostali.

Dne 4. t. m. je na Narodnem domu zmagonosno plapolala slovenska trobojnica. Tokrat ni bilo policajev — kajti rešitev od

c. kr. namestništva na našo pritožbo imamo v rokah.

Središče. (Tržke razmere.) Bralci slovenskih časnikov zvedeli so, kako napadajo Slovincem sovražni časniki Središčane zaradi sklepa, vsled katerega županstvo od uradov ne sprejema nemških dopisov „češ, nemški groši njim dišijo, a nemški jezik njim ne ugaja“. Da pa se od Središčanov kaj več izve, hočem ta kraj vsaj površno nekoliko opisati.

Središče trg leži ob reki Dravi v ormožkem okraju in pripada c. kr. okrajnemu glavarstvu Ptuj.

Središko ozemlje meji na vzhodni strani ob Ogrsko, na vzhodno južni pa ob Hrvatsko. Železnica Pragersko-Budimpešta ima v Središču železniško postajo ter ob enem brzojavni urad.

Po zadnjem ljudskem štetju ima trg Središče 188 hiš z 1125 prebivalci. Obmejne občine Obrež-Grabe imajo 150 hiš in 977 prebivalcev.

Župna cerkev stoji na Grabah, a v Središču Središčanom toliko priljubljena kapela Matere Božje 7 žalosti, pravi kinč in biser središkega trga. Šest razredna „Narodna šola“ pa v Središču.

Razven brzojavnega urada na kolodvoru, je v Središču poštni urad, žandarska postaja, okrožni zdravnik, oskrbovalno sprejetišče za potnike.

Tudi v društvenem oziru Središče ni zaostalo, tako ima bralno društvo „Edinost“, ustanovljeno leta 1882, požarno brambo od leta 1887, skupno obrtno zadrugo od 1886 in veteransko društvo.

V gospodarskem oziru, kar se tiče združnega življenja se je precej povspelo.

Leta 1900 ustanovila se je Gospodarska zadruga, za to mlekarska in bikorejska.

Da te zadruge dobro uspevajo, razvidi se iz tega, ker je združno ravnateljstvo (pod vodstvom g. J. Kolariča) za svoje ude-združnike naročilo mnogo koristnih kmetijskih strojev: kakor mlatilnico z motorjem, stroj za košnjo žita in trave, travniško brano, čistilnik za zrnje, veliko mostno tehtnico, ter stroje za mlekarstvo. Zadruga posreduje za svoje združnike pri nakupu in prodaji poljskih pridelkov oziroma pri naročilu za poljedelstvo potrebnih stvari. Kaj velika dobrota pa je za združnike zadruga mlekarna, katere se tudi prav pridno poslužujejo.

Od podjetij je omeniti vodo-umetni in paromlin g. Jak. Zdravec ter vodo umetni mlin in žago, ki je last občine trga Središče, opekarna in tovarna za izdelovanje cementnih reči, več trgovin z različnim blagom in deželnimi pridelki.

„Po vsako dobro.“

„Po vašo dušo, ded, bo prišel angelj?“

„Ne vem, Tonček.“

„Bomo videli angelja, svetlo zvezdo?..“

Kaj vse ne vpraša ta otrok...

Tako je mislil Mohorov ded pod javorom tisti popoldan in vezal je metlo in ni je zvezal. Vzdihnil je in pobral iglo s tal in vezal dalje. In zopet je prišel tisti žalostni spomin.

„To je bilo lani na ta dan. Minka je spletala venec iz kapucinere in smrekovih vrhov za babičin grob. „Tonček pojdi z menoj, greva na pokopališče.“ In oblekel sem boljše suknjo in Tončka sem oblekel in mu dal klobuk na glavo, vzel venec in svečo v jedno roko in v drugo Tončka in šla sva.

„Za koga nesemo venec?“

„Za babico, ki spijo na pokopališču pod križem.“

„Kaj ste žalostni, ded?“

Menda sem se res užalostil, ko sem jel misliti na njo, dobra žena je bila, moja Marta. V nebesih že čaka name.

Odpahnila sva vrata in stopila na pokopališče. Grobovi so bili okrašeni s svežim cvetjem. Nihče ni zabil svojih vernih. In šla sva h grobu in položila sva venec nanj. In v prst sva vtaknila svečo in jo užgala. Moja Marta, naj ji sveti večna luč!

„Dedec, kaj ste žalostni?“ je vprašal Tonček tiho in skrbno. „Ne veš še, Tonček, za solze in bol. Ko boš star, ko so dedec, boš že izvedel za to. Le tiho bodi. Glej, Tonček, tudi jaz bom prišel kmalu sem, tu sem poleg me bodo djali in tak križ bodo postavili. In prišel bo vernih dan in, Tonček moj, prinesi takrat venec babici in meni. Boš?“

„Bom.“

„In svečo prižgi na vsaki gomili. Boš?“

„Bom.“

Pogledal me je, kot ne bi razumel moje žalosti.

„Moli takrat za-me. Boš?“

„Bom“, je odgovoril boječe. Ni mogel verjeti, da bi umrli dedec. Pa bo že res, ker so rekli dedec.

To je bilo takrat, danes je leto tega.

In v zimi je Tonček zbolel in bledele je vedno bolj in slabel. Sedel sem ob njegovi postelji, da bi ga kratkočasil.

„Dedec, če bom umrl...“ zakašljal je težko.

„Saj ne boš, Tonček. Zdrav boš in čil zopet in rudeč v licih ko grej. In v šolo boš hodil drugo leto, veš, h gospodu.“

„Dedec, ko bom umrl, bom tudi šel na pokopališče, kjer so grobovi?“

„Pa saj ne boš umrl, Tonček.“

„Bo tisti grob tudi tak, kakor je babičin, dedec?“

Ni se dal odvrniti od te misli. Je menda že vedel, da bo umrl, saj pravijo, da bolniki slutijo bližnjo smrt.

„Boste na tistem grobu tudi vžgali lučko?“

In vstal je Mohorov ded, ko je to mislil, položil metlo od sebe in počasi šel v hišo. Ni mogel dalje ostati, nekaj ga je gnalo. In poiskal je boljše suknjo ter klobuk in šel na vrt in natrgal kapucinere in zelenih vrhcev od gred. Poiskal je svečo in odšel.

In lezel je počasi iz vasi na hrib. Odkril se je in odpahnil duri in stopil na pokopališče. Šel je h grobu Martnem in Tončekovem. Mal je bil njegov grob in nizek in mal križ je stal tam. Na gomili pa je bil že venec, ki ga je prinesla Minka, dobra sestra. In sklonil se je ded in položil je šopka v križem na sredo venca. In svečo je vtaknil ob šopkih v zemljo in jo vžgal.

Stal je tam ded s sklonjeno glavo in strmел je v grobek vnukov, sveča pa je dogorevala z nemirnim plamenom.

„Da bi bil jaz šel mesto njega...!“

Izven poljedelstva in živinoreje se še Središčani pečajo s trtnarstvom in vinarstvom, le malo posestnikov je v Središču, ki nimajo večjega ali manjšega vinograda v ormožkem okraju, namreč po bregovih Kog, Kajžar, Vinski vrh, Brebrovnik itd., kjer se nahaja po njih kletih pristen Ljutomerčan.

Glede vinskih pridelkov so Središčani zelo natančni in zanesljivi vinorejci ter povsem štedljivi gospodarji.

Starši kaj radi pošiljajo svoje otroke v šolo, če je kolikaj sredstev za to. Izšolani Središčani zavzemajo v vseh slojih odlična mesta kakor v duhovniškem, tako vojaškem in uradniškem stanu.

Trg Središče je edina občina na Spod. Štajerskem, ki še nima občinskih nalog in to je mogoče le s tem, ker se občinski zastop peča z zelo obširnimi občinskimi gospodarstvom, to je, ker se po odbornikih deloma nadzorujejo in oskrbujejo raztezna občinska polja, travniki in gozdi brezplačno.

Za novotarije Središčani niso lahko dobili, pri enkrat začetem pa vzorno vstrajajo. Zato ne najde precej še novi časnik ptujski „Štajerc“ pri Središčanih ugodnih razmer za svoje podle in nesramne napade, akoravno se ga je pred kratkim več iztisov vsililo v razne poštene hiše, toda usoda mu je bila nemila, moral je zopet v Ptuj nazaj k svojim krušnim očetom. Središčani so zvesti kristijani in povsem pošteni Slovenci, ki ne gredo tako lahko na „Štajerčeve“ limanice. V zadnji številki se je nek „Štajerčev“ dopisun v svoji neskončni neumnosti lotil naših velezaslužnih mož, kakor gg. Kočevarja, Šinko-ta, Zdravca, Robiča in občinskega zastopa sploh. Dozdeva se nam premalenkostno, da bi se s takim dopisunom v razgovor spuščali, mi ga popolnoma preziramo, ščitili pa bomo in smo naše zaslužne može, ker so vrli gospodarji in zavedni Slovenci.

Pilštanj. V soboto, dne 21. oktobra, zgodaj zjutraj je zatisnila na Pilštanju za vselej svoje oči vrla Slovenka, blaga gospdč. Antonija Vajdič, p. d. Supančičeva Tončka, v 41. letu. Celo svoje življenje je bila zelo slabotna po svojem telesu in bolehnata, a silno svežega duha in bistre pameti. Vedela je, da ne bo dočakala visoke starosti, zato je hitela deliti dobrote, kjer je le mogla, in se je nudila priložnost, da bi si tako prislužila z dobrimi deli nebesa. Vzgodno je živela in pobožno, zato je bila taka tudi njena smrt. Svoje precej obilno premoženje je razdelila lepo v dobre namene za farno cerkev na Pilštanju in v Kozjem, za bodočo cerkev v Rajhenburgu i. dr. Spomnila se je onih otrok, katerim je bila birmska botra, pa tudi nobenega iz rodovine ni pozabila. Mislila je tudi na uboge šolarje in položila temelj šolski kuhinji, da bodo ubogi lačni šolarji mogli dobiti opoldne kaj toplega. Navada je bila tudi pri Supančičevih, da so večkrat v letu, ob večjih praznikih, pogostili v svoji hiši reveže: napekli so kruha in mesa skuhalo ter jim tudi v denarju darovali, za kar je imela blaga pokojnica vsikdar veliko skrb. Kako jo je cela župnija spoštovala in ljubila, o tem je pričal, navzlic slabemu vremenu, njen pogreb dne 23. oktobra. Spremili so jo šolarji, ogromno ljudstva in 6 duhovnikov. Ob odprtem grobu ji je govoril za slovo domači gospod župnik ter se spominjal njenih vrlin in zaslug, za katere ji bodi dobri Bog v nebesih plačnik! -ž-

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slovensko društvo priredi dne 5. nov. po večernicah v Hočah v gostilni g. Rojko političen shod. Domačini in sosedi, iskreno ste vabljeni!

Politično društvo „Sava“ ima svoj občni zbor dne 5. nov. ob 3. uri popoldne na Vidmu v kolodvorski restavraciji. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Politični shod na Činžatu dne 22. t. mes. se je obnesel vrlo dobro. Ne samo iz domače občine so se udeležili zborovanja, ampak pozdravljali smo tudi ljube goste iz Puščave, Sv. Lovrenca, Sv. Ožbalta, Selnice in Ruš. Dr. Korošec je govoril o narodni samostalnosti (avtonomiji) Slovencev. Že v preteklem stoletju je bila ustvarjajoča moč za mnoge evropske države narodnostna misel. In ta misel ni izginila, vsaj v Avstro-Ogrski ne. Kar hočejo Ogri, želijo tudi vsi nemški narodi. Mi vidimo boljšo bodočnost avstrijskih narodov v tem, ako postanejo različni narodi samostalni ter jih veže le habsburška vladarska hiša. Dr. Dimnik je razpravljal narodnostno vprašanje. Če si hoče Slovenec med Nemci bruh služiti, se nauči tudi njihovega jezika. Isto terjamo od Nemcev! Kdor hoče biti med nami uradnik, trgovec itd., kdor si med Slovenci služi kruh, naj tudi zna in čuti slovenski. Navdušuje zborovalce, da se povsod in vselaj neizprosno in neupogljivo zavedajo slovenske narodnosti. Predložili sta se dve resoluciji, v prvi se zahtevajo za naše urade slovenski uradniki ter se obsoja ravnanje e. kr. namestnije, ki iz ničevih razlogov noče sprejemati slovenskih prošnikov za politične službe, v drugi se zahtevajo kmetijske in meščanske šole. Zborovanje se je zaključilo z živio-klici na slovensko domovino!

Poročil se je v sredo, dne 18. t. m. g. Jakob Novak, gostilničar v Št. Lovrencu nad Mariborom, z gđ. Josipino Rožen iz Gortine pri Muti.

S pošte. V višje plačilne razrede sta prestavljena poštna pomožna uradnika Jožef Markut v Celju in Ernst Akerman v Grobelnem. Prestavljeni so: Pomožni uradnik Franc Cimerman iz Knittelfeld v Maribor, pomožne uradnice Marija Schellnegger iz Špiffeld v Gradec, Marija Ivanc iz Friesach na Koroškem v Ljutomer in Alojzija Strmšek iz Marija Celja v Špielfeld. — Poštni uradnik na Pragarskem, g. Fran Koser, je dobil poštni urad v Juršincih, katerega je dosedaj oskrboval njegov oče g. Franc Koser.

Klub slovenskih deželnih poslancev v Gradcu se je sestavil: načelnik Robič, namestnik dr. Ploj, zapisnikar dr. Hrašovec.

Kmetijska šola za Spodnji Štajer. Deželni odbor predlaga za nakup slovenske kmetijske šole posestvo Fr. Pisanec v Št. Juriju ob juž. žel. Šola naj bi bila — glasom predloga — enoletna in naj bi se učila na njej živinoreja, mlekarstvo, obdelovanje travnikov in sadjarstvo, manj natančno poljedelstvo, perutinarstvo in hmeljarstvo.

Organizacija kmetov za lenarške volitve je bila v resnici izvrstna. To so priznavali tudi nasprotniki. Eden izmed njih je rekel: Če bi mi imeli take agitatorje, kakor vi, bi tudi zmagali. No, mi smo videli nasprotnice agitatorje, kako delavni, kako nasilni, sitni in nadležni so bili. Več niso mogli storiti. Njih dobro nabrušeni jeziki pa niso mogli navdušiti naših ljudi za polamano gospodarstvo po vzgledu Mravljakovem, zato pa so z najlepšim uspehom delali naši agitatorji, ker so delali za pravično kmečko stvar. Sam vladni zastopnik pri obeh volitvah, gosp. nadkomisar Lorang, je vzdihnil: Priznati moram, da ste izvrstno organizovani.

Sv. Lenart v Slov. gor. Tudi šetarski Kurnik se je pri zadnjih volitvah jako „lepo“ obnašal proti neodvisnim zavednim slovenskim kmetom. No počasi „Cencel“, ali si morda pozabil, kako si pred leti beračil okrog slovenskih strank zaradi poloma pri „forsuskasi“ za odstop 25% od kapitala. Pribodnjič kaj več, pripravita se z vašim nadepolnim Sarnecom, da vama ne bo kaj škodilo. Slovencem šentlenarškega okraja pa kličemo: Sedaj ste vidli, kje so vaši prijatelji, kje vaši nasprotniki!

Katoliško politično društvo za lenarški okraj, ki je vodilo tako previdno in razumno vse priprave za lenarške volitve, zasluži vse priznanje. Zato naj bi bili vsi

odlični rodoljubi in zavedni kmetje, zlasti še naši vrli župani v okraju, udje tega društva. Pristopite torej, prilika se vam ponudi v kratkem. To društvo, ki ga vodi kmet, bo tudi nadalje pazilo in vse storilo, da potolčeni rogovci nasprotnikov ne bodo več mogli zrasti. Bila bi pa tudi največja sramota, ako bi nekaj odpadnikov, ki trobijo v nemški rog — rojene Nemce v trgu lahko preštajemo na prste — strahovalo in vladalo najmanj 20.000 Slovencev v okraju. Prej ko slej bo društvo sklicalo tudi več političnih shodov v okraju in poklicalo poslance, da nam poročajo o svojem delovanju.

Lenarški okrajni zastop. Volitve iz skupine kmečkih občin za lenarški okrajni zastop v četrtek dne 19. oktobra so se izvršile brez boja. V torek poprej so sicer švigali agitatorji na vse strani, če bi se dalo kaj županov in volilnih mož pridobiti, pa propad in poraz pri veleposestvu je tako strašno uplival na nasprotnike, da agitatorji niso nič opravili, temveč so nekateri župani in volilni možje, ki so dosedaj bili pri nasprotnikih, v resnici se sramovali, da bi še dalje vlekli s stranko, ki je tako sramotno propadla. Od 84 za volitev upravičenih županov in volilnih mož je eden volilni mož zbolel, 11 pa jih je izostalo. Od 72 veljavnih oddanih glasov so dobili naši kandidatje 69 glasov. Izvoljeni so bili: Šuman Matija, veleposest. v Lormanji, Roškar Janez, veleposestnik, župan in deželni poslanec na Malni, Zelenik Alojz, veleposest. in župan v Seleh, Štubar Fr., veleposest. v Vel. Zimici, Zupe Fr., posestnik pri Sv. Benediktu, Kralj Tomaž, posestnik v Ihovi, Rojs Jakob, veleposestnik v Brengovi, Zelenko Fr., posestnik v Župetincih, g. g. Mihalič Jožef, župnik pri Sv. Barbari, Šabeder Fr., župan v Koreni, Ljubec Janez, župan v Bišu, in Eilec Jožef, župan v Gornji Ročici. — Barbarški Markuš, Kozar, župan v Gornjem Porčiču, in Ploj Fr., volilni mož ravnatom, so oddali po 3 glase za nasprotnice, sicer bi še mi niti ne zvedeli, s katerimi kandidati so nasprotniki zopet mislili „zmagati“. Ti pa so: Alt Ign., Koser Dom., Ploj Fr., Družovec Ant., Petrič Jož., Markuš Jan., Zdravec Tom., Čuček Jan., Rojs Jan., Kočbek Vinc., Lešnik Jurij in Kurnik Vinc. — Okrajni zastop ostane torej tudi v bodoče v slovenskih rokah. Tržani in od njih zaslepljeni pa si naj enkrat za vselej zapišejo za ušesa, da ne bodo nikdar vladali zavednega kmečkega ljudstva v lenarškem okraju.

Trojičarji, ki toliko držite na svojega Goloba, sedaj pa ste lahko spoznali iz volitev dne 16. oktobra, koliko držijo na njega pametni kmetje v lenarškem okraju. Kaj ne, med številkami 31 in 74 je pač nad 40 razlike, to se pravi, toliko več glasov so dobili narodni kandidatje! Ali boste še v bodoče slepo prikimavali vsemu, kar vam poreče ljubeznjivi Golob, ki zna pač prijazen biti, kadar pridete v njegovo štacuno, sicer pa strastno sovraži nas Slovence in podpira „Südmarko“ in vse, kar je nemško in nemčurško?! No, ta bi pač skrbel za kmečki blagor! Menda tako, kot ptujski Ornig, katerega vzgled je hotel Golob posnemati, pa je bilo grozdje prekislo. Mislimo, da so sedaj na čistem tudi nekateri veleposestniki, ki so bili vedno na naši strani, pa so se dali tokrat zapeljati Golobu, da so volili z njegovo stranko. Zmota spoznati, pa se prave poti zopet okleniti, to je značajno, pošteno, toda kljub jasnemu spoznanju trdovraten ostati na krivi poti, to bi pa bilo obžalovanja vredno.

Sv. Anton v Slov. gor. Vročekrvni fant, ki bo svoje dni prevzel trgovino svojega očeta, slovenskega izdajalca Ferdinanda Goloba pri Sv. Trojici v Slov. gor., se je pred kratkim oglašil v gostilni našega Alta. Tam zagleda nekega svojega sošolca v družbi uglednega slovenskega gospoda. Kakor vzgojen, nahruli mladeniča prav po teutonsko: „Bistu a schon a windischer Heiland g'wor'n? ...“ Če se bodo kmetom začasno oči odprle, potem ta fant ne bo hodil proti njim agitirat k Sv. Lenartu.

Sv. Anton v Slov. gor. Obesil se je 20. t. mes. v Brengovi mladi gospodar Jože Šilec, ker se je sprl s svojim očetom zaradi krave. Ta novica pride v časnik ne zato, da sramoti Brengovce v širni javnosti, ki so po večini vrli, značajni ter zvesti veri in narodu; marveč namen ji je, da ljubeznjivo svari nekatere nevedneže v tej občini, ki hodijo vsako drugo nedeljo k Sv. Trojici k maši nalašč zato, da si od ondot vtihotapijo ptujskega pridaniča na svoj dom, če ni že prepozno, kakor za Šileca. O tem možu poroča občinski letopis, da je bil lani, ko so bile deželnozborske volitve, tako srdit na svoj materni jezik, da sta on in oče debelo prečrtala slovensko stran glasovnice in na nemški strani zapisala ime svojega ljubljenca Wratscka. To bi se sicer ne izvedelo, ker je bila volitev tajna, toda, bodisi, da nista bila o tem dobro poučena, da mora dotičnik sam na volišče, ali iz strahu, da bi se jima ne videlo na licu, kakor nekaterim drugim, koga sta napisala, ali pa, ker sta se norčevala iz volitve, ki je resna stvar, sama nista hotela priti, marveč naložila sta svojemu sosedu listke, da jih nese na volišče. Komisija je seveda njuna glasa zavrgla, vrli posed pa je na občno zabavo vseh volilcev pokazal glasovnici in potem raztrgal. — Sekira je odsekala v Stanetincih kazalec desne roke A. Anželu, sinu poštnega pota. Fant bi moral ravno sedaj iti vojakov služiti. V tisti hiši „Štajerc“ ni nepoznana stvar.

Od Sv. Jakoba v Slov. goricah nam pišejo: „Gospod Škof“, župan šentjakobski v Slov. gor., imeli so pretekli teden nenavaden, imeniten obisk. Obiskal je tega „gospoda Škofa“, župana šentjakobskega, nek gospod iz Gradca, ki pa ni župan, pa tudi ne „škof“, a vendar več, kakor šentjakobski župan „gospod Škof“. Da je ta gosp. iz Gradca gotovo večji gospod, kakor pa „gospod Škof“, šentjakobski župan, sodimo po tem, ker je županske zapiske in zvezke pregledal, prebral in se ž njimi v Gradec podal! Občina Sv. Jakob v Slov. gor., kjer so „gospod Škof“ župan, sme biti ponosna, da se njene občinske knjige prebirajo celo v Gradcu. In ravno zato, da bi si Gradčani preskrbeli te knjige, je „gospod Škofa“, župana šentjakobskega v Slov. gor., počastil s svojim obiskom nek gosp. iz Gradca, ki pa ni župan, pa tudi ne škof, a vendar višji in mogočnejši, kakor šentjakobski župan „gospod Škof“. — Ubila se je posestnica Ana Zaner v Spodnjem Dolu. Z nahišja po stopnicah grede je padla na kamenita tla, se je pobila in si razbila glavo tako, da je nedolgo potem umrla.

Ptujske novice. Ptujski okrajni glavar agitira v pismih, katera je dposlal na občinske urade svojega okraja, naj si naročujejo papir in tiskovine pri nemškem trgovcu Blankeju. Seveda, občinam drznega glavarja ni treba ubogati, ker ta človek nima občinam v tem oziru nič zapovedovati! — Ptujski okrajni zastop je poslal na podrejena županstva samo nemško sestavljene prošnje za razširjanje ptujske bolnišnice in hiralnice, katere naj župani podpišejo in pošljejo poslancem dr. Jurteli, dr. Ploju ali pa nekemu dr. Kokoschinegu. Čudno! Od kod ima okrajni zastop pravico, ukazovati županstvu, da te prošnje podpišejo? Nima je! Nečuvno pa je, da si upa celo pri beračenju teptati enakopravnost slovenskega jezika. Mi nikakor nismo proti temu, da bi se razširili ti dobroteljni zavodi, ker to koristi tudi okraju. Dobro pa vemo, da Ornigu ni za blagor ljudstva, ampak on ve, da trgovci in med njimi tudi on sam, ki je glavni zalagatelj obeh zavodov, dobijo več zaslužka, če se zavoda povečata.

Ormož. Hišo tukajšnjega kletarskega društva (takožvano usnarja Ravšla hišo) je kupil g. Martin Sever, poštni nadoficijal na Dunaju. G. notar dr. Gersak pa je kupil hišo tovarnarja glinskih izdelkov g. A. Kraječić, ki stoji na voglu ptujskega in šenttomaževskega predmestja.

Od Sv. Miklavža pri Ormožu. Dne 17. t. m. je bila tukaj pokopana gospa Tere-

zija Repič, soproga pokojnega nadučitelja Martina Repiča, rojena dne 11. oktobra 1829 v Središču, kjer je bil tedaj njen pokojni oče I. Ažgan jedini trgovec. Njen pokojni soproj je nekaj let služboval kot podučitelj v Središču, kjer se je ž njo seznanil, ter jo, ko je postal tukaj nadučitelj, vzel v zakon. Njena jedina hči je soproga gosp. Karola Mikelna, upokojenega ravnateljca nemške višje realke v Kromeržu. Ona je, mislim, jedina oseba v tem kraju, ki je lično poznala Stanka Vraza; njena pokojna mačeha, hči premožnega kmeta iz Salovec, je imela bogato sestro pekarico v Zagrebu in k njej je pesnik vsak ponedeljek prišel na obed. (Vraz je imel vsak dan vedno pri drugi narodni obitelji hrano, ker je bil v Zagrebu izredno priljubljen.) Pokojnica je bila pridna, delavna gospodinja in pobožna, radodarna ženska, katero bodo tukajšnji siromaki težko pogrešali. Naj v miru počiva!

Iz Moravec. Na dan svete Terezije je bila v naši občini strašna nesreča. Ko sta zakonska Jureša k rani maši odšla, jima je nekdo pokradel vse stvari, nazadnje je še hram užgal. Pokradene reči je našel župan v hramu Antona in Cecilije Majcen. Oba so na to takoj zaprli. On je že tatvino priznal. V njuni hiši je bil „Štajerc“, ki jima je pomagal v ječo.

Iz Biša. Da so naši posilincezi iz lenarškega okraja napeli vse sile ter porabili zadnjega njihovega privrženca kot agitatorja za zadnje volitve v okrajni zastop, je jasen dokaz to, da so nam poslali v Biš daleko po obnašanju znanega V. Kocpek iz Gočove. Ker so njegovi generali kakor trojiški Golob, senarški Družovec in drugi spoznali, da je preokoren v jeziku, pa so mu dali pismo, da je isto raznašal. No Kocpek, kaj misliš, da se daš tako za nos voditi? Ali srečo si vendar imel, da niso naši narodni fantje znali, kaj raznašaš! Za tokrat še Ti prizanesemo, ali vedi, če se v prihodnje daš zopet pri katerih koli volitvah zlorabiti proti Slovencem, tedaj Te razkrinkamo pred svetom brez milosti. Bišanec.

Ivanjci. V memčurskem koritu („Štaj.“) požira nek takomenovani kmet (saj vemo kdo) z Murskega polja kakor tikev debelo jezo, ker je moral s subim grlom oditi od naših volitev. — Pa se je tudi vredno jeziti. Prej se je reklo, da prideta dva sodčka piva na mizo in za vsakega volilca pol pečenega kapuna, če zmagajo Vračkovi prijateljski, potem pa vendar nič...! Če še prideš kaj k nam na volitve, piši prej, da ti pride Klobasov Japek naproti; on ni tak, da bi ne dal za en literček... Druge kmete na Murskem polju pa le pusti doma; siti so že tebe in „Štajerca“. Pobriganj se rajši bolj za svojo deco; postapačev, kakor si sam, tudi trdo nemška občina ne bo vesela... Kolikor mi je znano, ne obeta tvoj sinko mnogo več kakor sinko nekega, tebi prav dobro znanega Štajercijanca pri nas. Ta Štajercijanec je namreč prejel pred kratkim eno številko „Slov. Gosp.“ na ogled. Ljubeznjivi njegov sinek je pripovedoval ta zgodovinski dogodek s temi-le spoštljivimi besedami: „Naš stari je tudi Gospodara douba, pa je samo pogledna, te pa proč vrga...“

V Veržeju je umrl dne 19. t. m. po dolgi mučni bolezni g. Franc Kosi, osmošolec gimnazije v Mariboru. Pogreb, katerega se je udeležilo obilo občinstva, je vodil njegov profesor, č. g. dr. Medved, ki mu je tudi govoril v slovo prisrčne besede. N. v m. p.!

Ljutomer. V tukajšno šolo realko se bodo sprejemali učenci v petek, dne 3. novembra t. l. ob 9. uri predpoldne in sicer v učni sobi na glavnem trgu. Tisti učenci, ki pridejo na novo, naj s seboj prineso zadnja šolska naznanila ali pa spričevala.

Stiger se pravda s Slovenci. Dne 18. oktobra se je vršila pred okrajno sodnijo v Slov. Bistrici obravnava o tožbi dežel. poslanca in župana g. Alberta Stiger zoper g. Založnika. Zasebni obtožitelj, katerega je zastopal dr. Mravlag iz Maribora, se je čutil na časti žaljenega, ker ga je obtoženec baje v nekem govoru primerjal z jako krvoločno živaljo. Obravnava, pri koji je izborni zagovarjal ob-

toženca g. dr. Urban Lemež, je izkazala, da je vsa obtožba bila le iz trte izvita, in je imela le namen, v kazen spraviti odločnega Slovenca. Vsled tega je bil obtoženec tudi oprostjen. Omenimo še, da je pravdo povzročil notarski uradnik Wentz, ki je tudi skrbel za priče in bil sploh pri celi pravdi Stigerjeva desna roka. Kmetje, zapomnite si to, da je ta človek uslužbenec c. kr. notarske pisarne.

Volilni shod v Zibiki dne 22. t. m. je bil v kljub grdemu vremenu jako dobro obiskan. Prišli so možje od daleč in blizu. Celo iz Celja prišli so dragi nam gostje. G. poslanec dr. Hrašovec otvori shod ob 11. uri dopoldne, izvoli se predsednikom domači g. župnik, kateri predstavi nebrojnemu občinstvu oba gospoda poslance: Dr. Ploja, c. kr. dvornega svetnika, kot državnega in dr. Hrašoveca kot deželnega poslanca. Oba gospoda sta v znesnih besedah poročala o svojem neumornem delovanju in težkem stališču v državnem in deželnem zboru. Iz zanimivih govorov smo se prepričali, kako neustrašljivo se potegujeta za kmečke koristi in koliko dobrega za našega kmeta sta že dosegla. Volilci možje so ju prav z veseljem poslušali. Po dokončanih govorih so možje prav pridno popraševali ter svoje težnje in želje predlagali gospodoma poslancema. Bilo je vse prav veselo in dostojno, živahno, zanimivo, zadovoljno. Konečno se g. predsednik zahvali gg. poslancema za njuni trud, za vse kar sta že storila za revnega našega kmeta, prosi ju v imenu volilcev naj še zanaprej tako požrtvovalno delujeta za kmečke koristi. Izreče se njima popolna zaupnica. Ta nepozabni, za zibiški okraj tako potrebni in dobrodejni shod zaključijo g. predsednik stem, da zaključimo našima vrlima gospodoma poslancema čast in slava, na kar zadonijo nepretregani živijo-klici.

Na Boču se je ponesrečila dne 20. t. m. 60 letna gospa Ivana Hajek, posestnica vile v Poljčanah. Šla je iskat peresa za venec, pri tem pa je padla raz 50 metrov visoke skale ter si strla obe nogi. Celi dve uri je ležala pod skalo brez pomoči. Bržkone se je tudi v križu poškodovala, kakor je izjavil zdravnik, ki ji je obvezal nogi. Prepeljali so jo v Gradec v bolnišnico.

Rogatec. V konkurz je prišel Evgen pl. Kodolich, posestnik slatinskega vrelca v Gaberniku.

V celjskem okraju sta dobila dovoljenje za rudosledbo g. Viktor Šeiber in gospa Marija Kokošen v Gabereah.

Celjske novice. V sredo, dne 18. t. m. popoldne je neznan tat oropal v mestni župni cerkvi pušico za milodare. Isti dan je tudi v kapucinski cerkvi izginil denar iz pušice. O tatu se še dosedaj nič ne ve. — Šolske sestre nameravajo ustanoviti dekliško meščansko šolo. Vrla misel! Bog daj, da bi se kmalu uresničila!

Sv. Jernej pri Konjicah. Janez Bračič, zvest pristaš „Štajerca“, je brez vzroka z žlico nevarno ranil na glavi svojo lastno ženo tako, da ji je zdravnik, h kateremu je bežala, še le čez tri četrt ure mogel ustaviti kri. Zaradi prevelike zgube krvi je uboga žena večkrat omedlela. Ljubeznjivi mož je dobil zato pri okrožni sodnji v Celju en teden ostrega zapora, dasiravno je žena s solznimi očmi za njega prosila. Pristaši „Štajerca“ hočejo imenovanega pri prihodnji volitvi na vsak način voliti za župana.

Rečica v Savin. dolini. Tukajšnja poštarica Karolina Delaja je poneverila 5000 K. Sedaj je v preiskovalnem zaporu v Celju.

Sv. Martin ob Paki. Novi betonski most čez Pako v Rečičko vas so dne 15. t. m. slovesno otvorili. Most je blagoslovil č. g. župnik Kolarič ob navzočnosti mnogobrojnega občinstva. Nato se je vršila pri g. Pirtovšku veselica, pri kateri je sodelovala šoštanjaska narodna godba.

V Loki se je dne 15. t. m. zgodilo grozno hudodelstvo. Zvečer je pilo več premogarjev v gostilni Žagar. Vsled neke malenkosti so se sprli. Naenkrat potegne 18 letni Ignac

Klančičar nož in prepara žnjim trebuch zraven njega stoječemu 19letnemu premogarju Blažu Pirc, kateremu so se takoj vsipala čreva iz trebuha. Prepeljali so ga v bolnišnico, toda že drugi dan je na svoji strašni rani umrl. Grozovita surovost!

Okrajni zastop kozjanski. Cesar je potrdil izvolitev g. Tomažiča načelnikom in g. dr. Jankoviča podnačelnikom okrajnega zastopa kozjanskega. Danes v četrtek, dne 26. t. m. storila sta oba prisego v roke g. okr. glavarja.

Iz Vidma v Trbovlje. K dopisom pod tem naslovom smo dobili sledečo izjavo: Ker sum leti na me, kakor da bi bil jaz pisal notice iz Vidma v Trbovlje, izjavljam pod častno besedo, da dotičnih notic nisem niti pisal, niti istih inspiriral. — V Rajhenburgu, dne 20. oktobra 1905. Jožef Cerjak, župnik.

Iz Rajhenburga se poroča: V okolici našega trga razsaja tifus že več let, toda tako hudo še ni nastopil kakor letos. V mali občini Senovo jih je zbolelo 11 na tej bolezni, od teh so že tri osebe umrle.

Brežiške novice. V Sromljah ima vitez Piery v. nograde, h katerim se je peljal dne 22. t. m. zvečer. Ker je bila tema, se je prevrnil voz in Piery je padel tako nesrečno iz voza, da si je zlomil nogo. — Dne 23. t. m. se je vršila dražba zaloge umrlega veletržca Fr. Varleca. Navzočih je bilo sedem kupcev, med temi dva žida. Kupila sta celo zalogo gg. trgovca Uršec in Lipej za 32.300 K.

Oddaja trt! Iz deželnih in državnih trtnic se bodo tudi letos kakor vsako leto oddajale trte. Natančne določbe so v razglasu deželnega odbora med inserati.

Narodni kolek na dopisnicah se sme od sedaj naprej prilepljati na naslovno stran, tako je odločilo trgovinsko ministrstvo.

Z „Družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ je sklenila pivovarna „G. Auerjevi dediči v Ljubljani“, kakor je bilo že objavljeno, jako ugodno pogodbo glede družbinega piva. Ker pa imenovana pivovarna ni imela namena delati konkurence pivu ostalih domačih slovenskih pivovaren in ker bi bilo v korist naši družbi, da se sklenejo enake pogodbe tudi z ostalimi slovenskimi pivovarnami — je pivovarna „G. Auerjevih dedičev v Ljubljani“ radovoljno dovolila, da sme družba skleniti tudi z „Delniško družbo združenih pivovaren v Žalcu in Laškem trgu“ slično pogodbo.

Cerkvene stvari.

Novo sv. mašo bo pel dne 1. nov. v Rimu v cerkvi Marija Snežna g. Fr. Lukman, gojenec v germansko-ogrskem zavodu.

Umrli je v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu dne 19. t. m. č. g. Franc Čuček, kaplan v Dramljah. Bil je doma v Št. Rupertu v Slov. gor. na dopustu. Na lovskem pohodu se mu po nesreči sproži puška in strel s sekanicami mu je šel v levo roko, katero mu je hudo razmesaril. Prepeljali so ga v Gradec, kjer je podlegel svoji hudi rani, komaj 28 let star. Pokopali so ga na osrednjem pokopališču v Gradcu. Bodi mu lahka tuja zemlja! — V Št. Vidu pri Ptujju je umrl dne 20. t. m. č. g. Jožef Fridauer, bogoslovec IV. leta, v 27. letu. N. v m. p.!

Razkrižje pri Ljutomeru. Blizo svoje hiše je g. Pavel Kutnjak postavil krasen, na Tirolskem naročeni kip, katerega pomen razlaga napis z besedami: „Glej Srce, ki je ljudi toliko ljubilo“. Kip se je dne 22. okt. slovesno blagoslovil. V to svrhu smo se zbrali v domači cerkvi. Ta je sicer le podružnica, spadajoča pod župnijo Štrigova, ali glede velikosti jo med cerkvami po celem Medjimurju samo nekoliko prekosi jedina cerkev v Čakovcu. Torej v tem prostornem svetišču okrajnem se je k večernicam sestalo številno vernikov. Tu je štrigovski gospod kapelan Turic v pogledu na že omenjeni napis v književni besedi hrvaški iz srca v srca govoril o „najsvetejšem Srcu Jezusovem“. Po pridigi so se oglasile orglje in ljudstvo je celokupno pevalo litanije lovretske. Iz cerkve se je raz-

vrstila procesija do novopostavljenega kipa. Tu je dotične obrede izvršil g. Ivko, župnik v Štrigovi; prisostovalo mu je troje duhovnikov štajersko-slovenskih in troje medjimursko-hrvaških.

Društvena poročila.

Gledališko predstavo v Mariboru priredi „Čitalnica“ dne 5. novembra t. l. Predstavljala se bo burka „Njen korporal.“

Zgodovinsko društvo za Slov. Štajersko je letos sklicalo svoj letni občni zbor v starodavnem Celju, hoteč se s tem nekako predstaviti celjskim rojakom in razviti načrt svojega delovanja. Celjsko občinstvo, zlasti inteligentni krogi in dijaštvo, se je v lepem številu zbralo v veliki dvorani Narodn. doma. Po pozdravu predsednikovem je prof. dr. Karol Vrstovšek predaval o celjskih grofih in njih razmerju do jugoslovanskih dežel. Po kratkem uvodu o pomenu celjskega mesta v rimski dobi je govornik kratko oertal zgodovino graščakov v Savin. dolini in potem prestopil na celjske grofe, ki so nagloma prišli do velikanske moči. Sreča jim je bila povsod mila, a je bila tudi njih poguba. V svoje roke so spravili velikanska posestva na Štajerskem, Kranjskem in Hrvaškem. Njihovo ozemlje je tvorilo celoto zase in je spajalo Hrvate in Slovence. Bili so v krvnem sorodstvu z bosanskimi in poljskimi kralji ter s cesarsko habsburško rodovino. Po smrti bosanskega kralja Tvrtka Tvrtkoviča bi bili imeli zasesti kraljevski prestol, kar se pa jim ni posrečilo. Odločno in stanovitno so širili svojo oblast, a velika sreča jih je prevzela. Postali so okrutni proti nasprotnikom in svojim podložnikom ter so se udali razuzdanemu življenju. Ko je Ulrik II. mislil, da je na vrhuncu svoje moči, umorili so ga Ogrji v Belgradu l. 1456. — Nato je poročal društveni tajnik o delovanju in namenu društva. Društvo izdaja sedaj „Časopis“ in „Zgodovinsko knjižnico“, za bodočnost pa ima še večje načrte. Zlasti želi društvo ustanoviti prepotreben južnoštajerski narodni muzej. Rednih udov ima društvo 300, od lanskega občnega zbora je vsled smrti izgubilo 4 odlične ude: dr. Jernej Glančnik, prof. Ferd. Majcen, dr. Greg. Krek in poslanec Jos. Žičkar. Posebno je tajnik priporočal, naj se odslej pri nas začne skrbno gojiti narodopis. Več navzočih narodnjakov je takoj pristopilo k društvu.

Gospodarske stvari.

Kmet podlegel meščanu. V hudem mlekarskem boju, ki so ga imeli v tem mesecu mlekariji v ljubljanski okolici z mestom Ljubljano, je slednjič podlegel kmet. Cena mleka je ostala stara. Da se je to zgodilo, temu je kriva nesloga in pa tisti liberalci, ki so za ta boj navduševali, ne da bi bili vse potrebno ukrenili, kako bodo ta boj tudi izvojevali. Ko bi bili vsi kmetje, ki prodajajo mleko v mestu, edini, organizirani, bila bi zmaga na njihovi strani. Tako so pa že takoj prve dni nekateri zopet ponujali mleko po mestu. Kmetje si pa naj to izkušnjo zapomnijo in naj gledajo, da se kmalo organizirajo, potem lahko popravijo, kar so sedaj zapravili.

Poziv na naročbo spominske knjige prve gorenjske razstave. Kakor je vsem čitateljem slovenskih listov dobro v spominu, vršila se je lausko jesen v naši lepi Gorenjski prva razstava. To je bila sadna razstava v Radovljici, ki je žela obila priznanja vsakega nepristranskega rodoljuba kakor tudi s strani odličnih vnanjih gostov. Da bi se tej razstavi postavil trajen spomenik, sklenilo se je izdati „Spominsko knjigo“, v kateri bo zbran ves zanimivi razstavni material in katera knjiga bo poučno izvestje za razstavne prireditve tudi po drugih krajih domovine. A ne samo to! Temveč bo knjiga praktičnega pomena za vsakega, ki se le količkaj peča s sadjarstvom ali ki se le zanima zanjo. Ker knjigi bo pridejana priloga slik v barvah od dvanajsterih, za kupčijo najprikladnejših vrst jabolok, ki bi se naj na splošno vzgajala v naših sadnikih.

Slikam bo pridejan natančen strokovni opis jabolčnih vrst, a slike so pristno po naravi tako umetniško izpeljane, da iz njih vsakdo ma prvi pogled izpozna dotično sadno vrsto. S to knjigo v roki bo slovenski sadjar lahko sam pravilno zaznamoval dotično sadje na svojem vrtu, česar dosedaj v svojo veliko škodo! — ni mogel in je ogromna večina našega sadja še brez pomologičnega znaka. V radovljiški sadni razstavi so bile zastopane blizu vse poglobitve moderne sadne vrste, došle iz vseh pokrajin naše sadonosne domovine. Na temelju tega v spominski knjigi zbranega sadnega materiala pa bo naš sadjar z lahkoto našel vire, iz katerih mu bo dobiti cepiče od najboljših vrst jabolok in hrušek. A tudi za trgovca s sadjem bo knjiga velepraktičnega pomena kot navodilo, po katerem se mu bo mogoče ravnati pri nakupovanju sadja. Korist knjige bo torej obojestranska in v njih lastnem interesu je, da se sadjarji in trgovci obilo nanje naroče. Priporočati je zlasti tudi, da se naroče razna, posebno gospodarska društva, častita duhovščina, ter slavna šolska vodstva. Ker pa je potrebno znati vsaj za približno število naročnikov „Spominske knjige“, so naprošeni, da vsaj v teku enega meseca dopošljejo naročnino načelništvu sadne razstave v Radovljici na Gorenjskem, da bo knjiga mogla iziti še pred božičnimi prazniki. Cena broširani knjigi bo 6.— K, v elegantno trdo platno vezana pa 8.— K.

Tržne cene

v Mariboru od 14. okt. do 21. okt. 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	40	17	20
rž		14	50	16	30
ječmen		13	50	14	60
oves		14	50	15	40
koruza		16	—	17	—
proso		16	50	17	30
ajda		14	50	16	30
seno		4	—	4	40
slama		8	20	8	60
1 kg					
šžola		—	22	—	28
grah		—	44	—	52
leča		—	52	—	76
krompir		—	6	—	7
sir		—	36	—	40
surovo maslo		1	70	1	72
maslo		2	20	2	40
špeh		1	44	1	50
zelje, kislo		—	22	—	24
repa, kisla		—	20	—	22
1 lit.					
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kislá		—	60	—	72
100 glav					
zelje		3	—	6	—
1 kom.					
jajce		—	—	—	8

Loterijske številke.

Gradec 7. okt.: 3, 23, 78, 70, 18.
Dunaj 7. okt.: 11, 28, 89, 13, 31.

Kat. slov. izobr. društvu v Studenci pri Mariboru so darovali: g. kaplan Strgar pri Magdalen 54 knjig, g. kaplan Vuk v Zelezni Kapli 98 knjig, g. misijonar Dobršek 1 knjigo. Neimenovan 5 K. Neimenovana hiša 5 K. Društvo se gg. darovateljem pristržno zahvaljuje in prosi rodoljube nadaljnjih daril.

Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici naznanja, da priredi dnm 5. novembra t. l. veselico, pri kateri se bodo predstavljali „Rokovnjaci“. Natančneji vzpored še objavimo. — Odbor.

Gasilno društvo v Cezanjevcih priredi v nedeljo, dne 5. novembra v gostilni g. Iv. Vaupotiča v Ljutomeru tombolo. Začetek ob 6. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi — odbor.

„Mladiška zveza“ pri Sv. Juriju ob Ščavnici ima dne 29. t. m. svoje redno zborovanje po večernicah v šoli. Na vzporedju je sledeče: a) o bistvu kapitalizma; b) občinsko pravo; c) slučajnosti. K obilni udeležbi vabi — vodstvo.

Listnica uredništva. Laško: Prepozno, prihodnjič! — Sesterže: Saj smo v tem smislu poročali, ali ne? Pozdravljeni! — Sv. Lenart nad Laškim: Ker je takih dopisov ki so si vsi slični, preveč prihajalo, jih sedaj načeloma ne sprejmemo. Oprostite! — Gradec: Za „Naš Dom“, ker smo mi imeli že stavljen tozadevno notico.

Vsaka beseda
stane 2 vin.Najmanja objava
45 vin.**MALA OZNAMILA**

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilo. Pri vprašanjih na upravništvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.**Hiša z vrtom in poljem**, četrt ure iz mesta, se po ceni proda. Naslov v upravništvu. 619 6-6**Hiša, enonadstropna**, dobro zidana, najemniška, dve kleti in trgovino v hišo, blizu koroškega kolodvora, se po ceni proda. Vpraša se Bankalarigasse št. 4, Maribor. 609 10-7**Enonadstropna hiša**, 10 let dače prosta, blizu šole in cerkve z mesarijo, da za klati 600, sto gl. plačajo stranke na leto, je za 7200 gl. na prodaj. Lahki plačilni pogoji. Naslov Nekrep Jožef, tarski mojster Maribor, Koroško predmestje. 691 6-2**Lilcaolija**. V soboto, dne 28. oktobra t. l. ob 9. uri dopoldne se bodo potom licitacije pradjalo v dravski vojašnici v Mariboru: vreče, sodi in zaboji. 705 1-1**2 hiši in dva lepa stavbina** prostora nasproti okrožni sodnji (Blumengasse) se po ceni prodajata. Vpraša naj se v trgovini barv, Grajska ulica 16, v Mariboru. 704 3-1**Čudovito ceno** proda svoje blago valed preselitve trgovec z manufakturnim blagom Anton Strableg v Mariboru, Glavni trg. 715 2-1**Harmonika**, popolnoma nova, nepokvarjena, fino, trpežno, praktično izdelana, polugramatična, na štiri vrste, se po ceni proda. Natančneje se izve pri Jožefu Zerneck v Spodnji Kungoti, pošta 709 5-1**Lepo, malo posestvo** v Spodnji Hoči pri Mariboru se proda. V hiši sta 2 sobi, živinski hlevi zidani in obokani, veliko dvorišče, studenec, velik sadonosnik, 2 vrta, veliko brajd, 2 njivi, 5 minut od farne cerkve, malo uro od mesta, vulgo Trunk. 717 1-1**Nova hiša** z enim nadstropjem, močno zidana, se proda za 8400 gl. Lep vrt, 2 svinjska hleva, velika pralna kuhinja, velika klet, najemnina 44 gl., izplačati je 4000 gl., drugo ostane. Studence pri Mariboru, Schulgasse 9. 717 4-1**Hiša z gospodarskim poslopjem**, zraven lep vinograd in polje se radi smrti takoj proda. Lega na lepem kraju. Naslov: Alojzija Golob v Slemenu, Selnica ob Dravi. 718 3-1**Kupi se.****Mal mljn** na vodo s stalnim prometom, na Srednjem ali Spod. Štajerskem se želi kupiti ali pa v najem vzeti. Dopisi naj se pošljejo Francu Kocbeku, krčmarju pri Sv. Ani na Krembergu, (via Cmurek). 716 3-1**Malo posestvo** želim kupiti, z zidano hišo in vrtom, v bližini cerkve in ob veliki cesti. Približna cena 3-4 tisoč kron. Kdo, pove upravništvo lista. 717 1-1**V najem se da.****Kovačnica** na Tezni pri Mariboru se da v najem. Vpraša naj se pri lastniku Simon Šveder, Pettauerstrasse, Maribor. 707 3-1**Proste službe.****Ključavničarski učenci** se sprejmejo s celo oskrbo in tudi plačo. Alojzij Riegler, Maribor, Flössergasse št. 6. 682 3-3**Učenca**, slovenščine in nemščine zmožnega, sprejme v mešano trgovino Karol Fürst v Apačah pri Radgoni. 698 2-2**Služba organista** in cerkovnika mestne župnije v Ptujju je do 15. novem. t. l. razpisana. Zahteva se, da zna orgljati, petje, cerkveno glasbo voditi, na gosli in druge instrumente svirati. Prosto stanovanje in letna plača okoli 1200 K. — Cerkevno predstojništvo Sv. Jurija v Ptujju. 697 2-2**Dva učenca**, ki sta večša slovenskega in nemškega jezika, sprejme takoj Alojzij Gnušek, trgovina z manufakturnim blagom v Mariboru. 685**Priden fant**, ki se hoče čevljarstva izučiti, se takoj prejme pri Leop. Gusel, Maribor, Bergstrasse 8. 717 3-1**Mizarski pomočnik** se v delo sprejme Frid. Dörfinger v Mariboru, Kaserngasse 12. 701 2-1**Razno.****Stanovanje** v Mariboru, dve sobi in kuhinja s potrebnimi shrambami, se išče. Ponudbe s ceno pod naslovom: W. M., poste restante Wien 102. 710 1-1**Vurnik:** 696 2-2**Missa pro defunctis,**

ki jo je kritika glasbenih večakov v „Cerkv. Glasbeniku“, „Dom in Svetu“, v „Voditelju“ in „Slovenu“ pohvalno omenjala, dobiva se komad (sedaj po znižani ceni) à 80 v, 5 kom. 3 K, 10 kom. 5 K pri skladatelju v Št. Vidu pri Zatičini, Dolenjsko.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko varovalno zadrugo

„CROATIA“pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba. Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičninn, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah. Vsa pojasnila daje: **Glavni zastop „Croatie“ v Mariboru, Koroška cesta št. 50.** 718 51-1

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bo di priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj teliše v sebi, je torej najlaše prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo s imenom

Ivan Hoff

in s levej varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev

» 1/2 » 50

Dobiva se povsod.

Dr. Bergmann

v Mariboru 676 3-3

● se je vrnil. ●

Javna zahvala.

„Croatia“, zavarovalna zadruga v Zagrebu, je precenila mojo škodo tako vestno in mi izplačala odškodnino

kron 4138.50

tako kulantno brez vsakega odbitka, da mi je dolžnost, da se temu kulantnemu zavodu najlepše zahvalim in ga vsakomur najtopleje priporočam. 714 1-1

Brod, 1. okt. 1905.

C. A. Pachany i sin s. r.

Javna zahvala.

Jaz podpisani sem bil zavarovan komaj tri četrt leta pri banki „Slaviji“, ko mi je zgorela moja viničarija in so mi celo svoto izplačali, zato se tukaj prav pristržno zahvaljujem. 708 1-1

Slemen, 21. okt. 1905.

Blaž Urbas, kmet.

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9.60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5.60. 85 48-29

BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

Tomaževa žlindra

je vsled obile vsebine fosforove kisline najboljše in ob enem najcenejše umetno gnojilo za vinograde in travnike.

To gnojilo se še sedaj lahko trosi površno na jesensko setev in se tudi že sedaj lahko za spomladno setev na praho trosi.

Poučne spise, navodila o uporabi in ponudbe pošilja 717 4-1

P. Majdič, trgovina z železnino „MERKUR“ Celje

zastopnik Tomasovih tovarov z. z. o. p. v Berolinu.

Pozor!
Bralna in izobražev. društva!
Pozor!

Ali že imate

ČRTICE

30 povestic iz življenja slovenskega ljudstva?

Cena 1.— K, po pošti 10 v več.

Naročnina naj se pošilja na naslov

Iv. Baloh, Mengeš,
Kranjsko. 701 3-1

Zahvala.

Vsem znancem in prijateljem naznanjamo prežalostno vest, da nam je neusmiljena smrt pobrala prisrčno ljubljene sina, oziroma brata

Franc-a Kosi,

dijaka VIII. razreda c. kr. viš. gimn. v Mariboru,

ki je po dolgi, mučni bolezni v četrtek, dne 19. okt. ob 3 uri v jutro mirno v Gospodu zaspal.

Ob enem se zahvaljujemo veleč. gosp. profesorju dr. Antonu Medvedu iz Maribora, ki so vodili sprevod na pokopališče in imeli ganljiv nagrobni govor, čast. g. župniku križevskemu, ki so se udeležili pogreba, čast. g. župniku Lovru Janžekovič, ki so prekrbneli tako ganljiv in krasen sprevod in za večkratni obisk ter tolažbo med boleznijo; posebno se še zahvaljujemo domačemu gosp. nadučitelju in vsem učiteljem ter pevcem in vsem drugim prijateljem in znancem, ki so mu posodili zadnjo pot.

Veržej, dne 20. okt. 1905.

716 1-1

Franc in Ana Kosi, stariši

Marija in Ana Kosi, sestri

Anton Kosi, brat.

Razglas.

Naročitev ameriških trt za plačilo iz združenih državnih in deželnih nasadov za nasadno dobo 1905/1906.

Štajerski deželni odbor imel bo prodati v prihodnji spomladi iz združenih državnih in deželnih nasadov naslednje množine ameriških trt, in sicer:

1. 800.000 ceplencev, večinoma od rumenega šipona, laške graševine, belega burgundca, bele in rudeče žlahtnaine, zeleniča, rudečega traminca, renske graševine, muškateca, cepljenih na riparijo Portalis, vitis Solonis ali rupestris Montikolo.

2. 700.000 korenjakov od riparije Portalis, vitis Solonisa in rupestris Montikole.

3. Večje število ključev od zgoraj imenovanih treh podlag.

Cena trtam je:

I. 1000 komadov ceplencev 200 kron za imovite posestnike, 140 kron za vse druge.

II. 1000 komadov korenjakov 24 kron za imovite posestnike, 16 kron za vse druge.

III. 1000 komadov ključev 10 kron.

Deželni odbor si pridrži pravico, naročnikom od več kakor na 1000 ceplencev in 3000 korenjakov ali ključev zmanjšati naročeno množino trt, ravnanje se po številu oglašanih naročil.

Naročila na te trte naj se vložijo do 15. novembra t. l. naravnost na deželni odbor v Gradec ali pa skozi občinske urade, pri katerih se dobé v ta namen narejeni naročilni listi.

Občinski predstojniki morajo izpolnjene naročilne liste odposlati takoj deželnemu odboru v Gradec.

Naročila, ki se vložijo do 15. novembra, se bodo zbirala in trte potem razdelile razmeroma med vse naročnike, ako jih ne bi bilo toliko, da dobi vsaki naročeno število.

Vse te trte se bodo oddajale le štajerskim posestnikom in morajo tudi oni naročniki, kateri vložijo prošnje naravnost na deželni odbor, doprinesiti potrdilo od občinskega predstojništva, da imajo res vinograde v občini.

Cene veljajo na mestu, kjer se bodo trte odkazale, in se mora znesek izplačati pri prevzetju. Ako se trte odpošljejo po železnici, se bo znesek povzel. Stroški za zavitek in dovoz se bodo posebej zaračunili.

Na vsakem naročilu je natanko navesti: 1. ime (tako napisano, da se lahko čita), bivališče in stan naročnika; 2. davčna občina, v kateri se nahaja vinograd, ki ga hoče naročnik obnoviti; 3. vrsta trte (sorta), katero želi; 4. zadnja poštna ali železniška postaja.

Ako bi zaželjena vrsta pošla, bo se ona z drugo enako nadomestila, ako si naročilec tega odločno ne prepové.

Trte se morajo po naročnikih ako mogoče osebno prevzeti, če se po železnici dopošljejo, pa takoj po vsprejemni pogledati.

Pritožbe se morajo vložiti takoj na vodstvo; na poznejše pritožbe se ne bode oziralo.

Gradec, dne 4. oktobra 1905.

700 1-1

Od štaj. deželnega odbora.

Razglas.

Na dne 31. oktobra 1905 dopoldne na licu mesta pri Sv. Križu določena prostovoljna dražba rajnemu Matiji Hren spadajočega zemljišča in premičnin se preklicé vsled naročila okrožne sodnije v Celju.

C. kr. okrajno sodišče Konjice, oddel. I.,

dne 20. oktobra 1905.

718 1-1

Razglas.

Od c. kr. okrajne sodnije v Slov. Bistrici se daje na znanje, da je Cecilija Lamut, posestnica v Stanovskem, svojemu možu Juriju Lamut, posestniku ravnotam, gospodarstvo z njenim premoženjem v smislu § 1230 o. d. z. prepovedala.

C. kr. okrajno sodišče Slov. Bistrica, oddel. I.,

dne 17. okt. 1905.

715 1-1

Naznanilo.

Imam 20.000 na suho cepljenih ameriških trt na prodaj in sicer 14.000 šipona, 4000 laški rilček, 1500 žlahtnaine, 500 muškateca. Vse trte so enoletne, dobro zaraščene in dobro vkoreninjene, cepljene na R. portalis. Prodajam samo I. vrste, cena je 1000 kom. 150 K. Kupci naj se blagovoljivo oglasijo vsaj do 15. decembra.

Franc Muršič,

689 3-3

vinogradnik in trtnar v Senčaku,

Sv. Lovrenc v Sloven. gor., pošta Juršinci pri Ptuj.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodolnih boleznih, ublažujejo katar, urejajo izmeček, odpravijo nadihu, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izobno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolečine na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobiva se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato se naj naročujete točno pod naslovom: 483 20-13

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 dnoat (12 steklenic) 4 K.	4 dnoate (48 steklenic) 14 60 K.
2 dnoata (24 steklenic) 8 K.	5 dnoatov (60 steklenic) 17— K.
3 dnoate (36 steklenic) 11 K.	

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, čivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Karol Kociančič

kamnoseški mojster v Mariboru
samo Schillerjeva cesta št. 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobe itd. kakor tudi vsa druga v to stroko spadajoča stavbinska dela.

Zaloga nagrobni kamnov.

517 7

Nacrtil in proračunil.

Proda se

stara šola

sedanja žandarmerijska kasarna v Juršincih, obstoječa iz treh izb, kuhinje, shrambe in kleti, pripravna za peka, mesarja ali kakega obrtnika. Prodaja se vrši v nedeljo dne 29. oktobra t. l. predpoldne. Krajni šolski svet Sv. Lovrenc v Slov. gor., dne 7. okt. 1905.

685 3-3

B. Talento,

prodajalna drv in premoga
Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajski Sofjini trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarni Sammerlingova ulica. 62 26-22

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

— izdeluje in priporoča —

Vydrovo žitno kavo. 672 3—3
Juhni pridelatek znamka „Vydra“.
Juhne konzerve (grahove, lečne, gobove in riževe).
Oblati (specijaliteta: „Dessert délicat“ in masleni oblati).
Šumeči limonadni bomboni „Ambo“.
Dišava za pecivo „Buhtin“.

Napravite poskus!

Kolekcija vseh teh izdelkov 3 K 20 v in poština.

Pozor! Citaj!
Bolnemu zdravje!

440 52-16

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in

madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzajem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): **12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K.** Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstanjuje goste slinice ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): **2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.**

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišič, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

J. SMEH,

v Slovenski Bistrici,

Šolska ulica št. 69 (v hiši stare loterije)

Papirna trgovina in galanterijsko blago, zaloga c. kr. šolskih knjig itd. priporoča zalogo šolskih knjig in vseh šolskih potrebštin, koledarje, tiskovine za preč. župnijske in sl. občinske urade, šolska vodstva i. d., molitvenike, rožne vence, cvetlično perje in papir, pisalno in risalno orodje, galanterijsko blago, razglednice itd. zagotavljajoč točno potrebo po najnižjih cenah.

Tudi se sprejmejo knjige v vezanjo in vsa v tiskarsko obrt spadajoča dela v naročitev. Oskrbé so tudi razglednice po najnižjih cenah. 711 3—1

Vsem posestnikom vinogradov!

Naznanjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad več tisoč suho cepljenih trt na prodaj in sicer cepljene na Rip. Portalis: 2000 žlahtina bela in rudeča, 10000 Laški rilček, 1500 Nemški rilček, 2000 Silvanec, 500 Kapčina modra, 2000 beli Burgundec, 2000 Rulandec, 2000 Traminec, 1000 Šipon rumeni. — Cepljene na R. Monticolo: 1000 Laški rilček.

Prodajam le edino I. vrste dobro zaraščene in lepo vkoreninjene trte po 140 K 1000 komadov. Divjake od R. Portalis prodajam po 20 K 1000 kom. Pri naročilu blagovolite poslati 20% are od naročene svote.

Trte se pošiljajo le v od trtne uši okužene kraje.

Naročila za v jeseni odzete trte sprejemam do 5. novembra t. l. — Naročila za spomlad pa, dokler bo kaj zaloge. — Zabojev in voznine na kolo-dvor ne računam. 632 10—6

Anton Slodnjak,

trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.,
 pošta Jursinci pri Ptuj.

Oklic!

Naznanjam, da prodajam izvrstno špecerijsko in ple-teno blago kakor tudi železno posodo po najnižji ceni, n. pr.:
 Surova kava v žakličkih po pošti 4 3/4 kg samo K 11—
 Izvrstna kava po imenu Java 4 3/4 " " " 13—
 Vsak teden novo žgana kava 1 " " " 3—
 Najboljši čaj „Soucheng“ 1/4 " " " 1.50
 — Vzorci za špecerijsko blago brezplačno. —
 Z najboljšo potrebo se priporočam 712 13—1

Anton Korošec,

trgovina mešanega blaga v Radgoni
 samo na Griesu pri murskem mostu,
 v lastnem posloplju.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze sočutja povodom smrti naše nepo-
 zabne matere gospe

Terezije Repič,

nadučiteljeve vdove,

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naj-
 toplejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo preč. gg. duhovnikom, preč.
 gg. usmiljenim bratom, slavn. učiteljstvu, miklavževskim pevkam in
 pevcem za lepe nagrobnice in vsem, ki so spremili predrago pokoj-
 nico k večnemu počitku. 703 1—1

Sv. Miklavž pri Ormožu, dne 19. listop. 1905.

Žaluojača rodbina Mikel.

Nagrobne križe

železne, jako močne, s krasnimi, v
 oguju pozlačenimi okraski, priporoča
 po zelo nizkih cenah 644 6—6

Štefan Kaufman

trgovec z železnino v Radgoni.

Vsem vinogradnikom!

Naznanjam, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad
 več tisoč na suho cepljenih trt

različnih, dobrih vrst, na Ripario portalis, Bupestris montikolo in Solonis, cepljene
 na Laški rilček, Žlahtino, Šipon rumeni, Burgundec beli, Zelenič, Muškat in
 Traminec itd.

Vse vrste so dobro zaraščene in dobro vnoreninjene; cena je za 1000
 komadov 150 kron.

Nadalje imam oddati tudi več tisoč divjih korenjakov in ključev. — Vse
 trte smejo se izvažati in pošiljati le v okužene občine.

Znane in zanesljive posestnike počakam pol leta na denar, ako je v gospo-
 darstvu velika nesreča, tudi eno leto.

Posameznim glasilom je priložiti znamko ali dopisnico za odgovor. Na
 vprašanja brez znamke za odgovor se ne odgovarja. Ustreglo se bo dokler je kaj
 v zalogi. Oglasi naj se pismeno ali ustmeno pri

Filipu Mulec, 695 3—2

trtnarju pri Sv. Trojici v Slov. gor.

**Orehe, žetod, fižol,
 sploh vse deželne
 pridelke kupi Ant.
 Kolenc v Celju.** 709 5—1